

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

**HOTĂRÂRE
nr. 3-15/2023**

mun. Chișinău

20 ianuarie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte – Vladislav Guțan;

Membrii – Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația cet.XXXXXX din xx.xx.2022, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației:

La xx.xx.2022, cet.XXXXXX a depus la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Contestația este depusă în limba rusă, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată olograf de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, fiind recepționată de către petent la xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La data de xx.xx.2022 Inspekția procurorilor a fost sesizată referitor la fapte ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procuror la instrumentarea procesului penal nr. XXXXXX, manifestate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

La xx.xx.2022 în adresa Inspekției procurorilor a mai parvenit o sesizare analogică a aceluiași autor, sesizările fiind conexate într-o procedură unică.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare:

În speță, cet. XXXXX nu este de acord cu modul de examinare de către procurorul XXXXXX a procesului penal nr. XXXXXX, pornit în baza plîngerii petentului privind pretinsele acțiuni ilegale ale cet. XXXXXX, manifestate prin darea de către aceasta în cadrul unei cauze contravenționale a declarațiilor mincinoase. În conținutul sesizării, autorul invocă că procurorul nu a întreprins suficiente măsuri în vederea stabilirii adevărului în procesul penal menționat, ceea ce a dus la emiterea de către procuror a ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.312 din Codul penal.

Cu referire la fondul procesului penal:

La xx.xx.2022 în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni al IP XXXXXX al DP Chișinău a fost înregistrată plîngerea cet. XXXXXX cu privire la pretinse acțiuni ilegale comise de cet. XXXXXX. În urma înregistrării în ordinea art. 274 din Codul de procedură penală, a fost pornit procesul penal nr. XXXXXX. La xx.xx.2022, în urma analizei informațiilor și probelor acumulate, de către procurorul din Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXX, a fost emisă ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale.

Nefiind de acord cu ordonanța procurorului de caz, cet. XXXXXX a contestat-o în ordine ierarhică procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXX XXXX care prin ordonanța din xx.xx.2022, a respins-o ca neîntemeiată, cu menținerea soluției procurorului procurorului XXXXXX.

În consecință la xx.xx.2022, Inspekția procurorilor a înregistrat sesizarea cet. XXXXXX privind faptele ce pot constitui abatere disciplinară comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXX XXXXX la instrumentarea procesului penal nr. XXXXXX. Temeiul sesizării l-au constituit comportamentul neglijent al procurorului XXXXX manifestat prin aprecierea superficială și incompletă a probelor pentru stabilirea adevărului și încălcarea drepturilor autorului sesizării XXXXXX.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării: - examinarea superficială și incompletă a probelor în procesul penal nr. XXXXXX și emiterea neîntemeiată a ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale.

Cu referire la soluția Inspekției procurorilor:

Prin decizia Inspekției procurorilor, la xx.xx.2022 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plîngerilor depuse de către cet. XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare”.

Procurorul XXXXXX, pe marginea sesizării a explicat că, procesul penal nr. XXXXXX, a fost finalizat cu adoptarea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale în urma unei analize complete, sub toate aspectele a probelor administrate, constatînd că faptele invocate de petent nu au întrunit elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.312 din Codul penal. Consideră că a expus detaliat temeiurile și motivele soluției în partea descriptivă a ordonanței, totodată informînd petentul despre posibilitatea contestării, drept de care acesta a făcut uz.

Mai mult, consideră că probele au fost administrate în mod legal, analizate deplin și obiectiv, fapt confirmat prin ordonanța procurorului ierarhic superior care a dispus respingerea plîngerii cet. XXXXXX, ca neîntemeiată.

Din aceste motive, consideră că argumentele autorului sesizării, precum că procurorul a efectuat o analiză superficială și incompletă a materialelor și probelor sunt declarative și nu au careva suport probatoriu. De aceea, este de părerea că nu a comis careva încălcări procesuale sau de etică profesională.

Apreciind argumentele invocate în sesizare, Inspecția le-a catalogat ca fiind neîntemeiate, deoarece procurorul pe caz, XXXXXX a efectuat toate acțiunile de urmărire penală necesare, nefiind admise careva încălcări de procedură penală sau ale drepturilor cet. XXXXXX. Astfel, alegațiile cet. XXXXXX privind comportamentul neglijent al procurorului XXXXXX nu sunt susținute de careva probe.

Verificările întreprinse au demonstrat că în activitatea de examinare a propunerii ofițerului de urmărire penală procurorul a adoptat o hotărîre corespunzătoare prevederilor Codului de procedură penală, care fiind supusă controlului ierarhic superior a fost menținută.

În asemenea circumstanțe, se constată că atât soluția procurorului de caz, cât și celui ierarhic superior au sunt bazate pe o motivare suficientă, fiind emise legal și comunicate în termen. De aceea alegațiile petentului referitor la încălcarea drepturilor sale, sunt neîntemeiate, or acestuia i-a fost asigurat dreptul la un recurs efectiv.

În consecința, XXXXXX a acționat corespunzător atribuțiilor funcționale ale procurorului stipulate în art. 52 alin.(1) din Codul de procedură penală și nu a admis abuzuri în cadrul examinării materialelor procesului penal nr. nr. XXXXXX, adoptînd pe caz o soluție corectă, bazată pe aprecierea obiectivă a probelor, circumstanțelor faptice și prevederile legislației în vigoare.

Astfel, dispunerea de către procuror a soluției motivate de refuz în pornirea urmăririi penale în cadrul unui proces penal nu poate fi interpretată ca încălcare a normelor legale sau de conduită profesională, care ar face obiectul examinării în cadrul unei proceduri disciplinare.

Mai mult, Inspecția a reținut că conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură, *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.*

Verificarea a stabilit că, procurorul XXXXXX, la adoptarea soluției pe caz a respectat prevederile legislației procesual penale, prevăzute de prevederile art. 51 alin.

(3) din Codul de procedură penală, precum și de prevederile art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale. În condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor art. 299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

Astfel, Inspecția procurorilor a argumentat în decizia sa, că ordonanța procurorului de neîncepere a urmăririi penale din xx.xx.2022, se prezumă a fi legală, atît timp cît nu a fost anulată de procurorul ierarhic superior și nu a făcut obiectul controlului judecătoresc la judecătorul de instrucție. În consecință, activitatea procesuală a procurorului poate fi supusă doar controlului ierarhic superior și controlului judecătoresc, orice altă formă de control reprezentînd o imixiune în independența decizională a acestuia.

În conformitate cu prevederile art.49 alin. (1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul poate fi atras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția procurorilor va constata temeiuri rezonabile privind comiterea abaterii disciplinare de către procuror.

Pretinsele abateri disciplinare invocate de către petent derivă exclusiv din prerogativa procurorului de a decide independent și unipersonal asupra cauzelor penale pe care le gestionează, conducîndu-se exclusiv de legislația în vigoare.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeiuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2022, cet. XXXXXX a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerînd că la adoptarea acesteia nu au fost întreprinse toate măsurile necesare, ceea ce ar fi dus la lezarea drepturilor sale.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificînd argumentele expuse de petent, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care procurorul vizat a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Interpretarea normelor juridice și aprecierea bazată pe intima convingere, formată în urma examinării complete și obiective a acestora nu constituie temei de atragere la răspundere penală a procurorului.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În *art.38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, **vinovăție** și **legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs**, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior* și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspekția procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a acționat cu rea-credință sau contrar legii. Din contra, fiind supuse, acțiunile procurorului, controlului ierarhic superior, s-a constatat, că acesta a acționat în baza legii și a probelor acumulate.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile *art.49 alin.(4)* din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, *pct.77⁶ -77⁷* din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din

14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

Președintele Colegiului : Vladislav GUȚAN _____ semnat _____

Membrii Colegiului :

Victor COMERZAN _____ semnat _____
Alexandru LOZAN _____ semnat _____
Elena CAZACOV _____ semnat _____
Octavian LAZAREV _____ semnat _____
Oleg TELEVCA _____ semnat _____
Pavel ȚURCAN _____ semnat _____